

**CONCLUSIE ONTWIKKELGESPREK
VAN DE OPLEIDING SOCIAL WORK HAN_**

2 JULI 2019

INLEIDING

De kwaliteit van het onderwijs van elke HAN-opleiding wordt eenmaal per zes jaar beoordeeld door een panel van onafhankelijke deskundigen. Deze visitatie en opleidingsbeoordeling is een onderdeel van de wettelijke NVAO-accreditatie bestaande hbo-opleidingen*).

Na afloop van deze opleidingsbeoordeling voert de opleiding een zogeheten 'ontwikkelgesprek' met het panel van deskundigen. Hierin gaan de opleiding en de panelleden met elkaar in gesprek over de mogelijke verbeteringen van het onderwijs vanuit een ontwikkelperspectief. Het onderwerp van het ontwikkelgesprek is door de opleiding aangedragen.

Hieronder volgt de conclusie van het ontwikkelgesprek dat de opleiding Social Work HAN (*incl. de uitfaserende opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Cultureel Maatschappelijk Werk, en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening*), met het panel heeft gevoerd. Deze conclusie is conform de regelgeving voorgelegd aan de HAN medezeggenschap en aan de opleidingscommissie.

*) www.nvao.net Beoordelingskader accreditatiestelsel Nederlandse hbo-opleidingen 2018

Ter voorbereiding op het ontwikkelgesprek heeft de opleiding drie vragen opgesteld die zij aan het panel voorleggen:

1. Hoe kunnen we onze studenten leren en laten ervaren dat ze, in allianties en samenwerking, van meerwaarde zijn in een interprofessionele en multidisciplinaire praktijk en de verbetering van het eigen vakgebied?
2. Hoe kom je op het afstudeerniveau tot door de praktijk, lectoraat en het onderwijs gedeelde kennis en gezamenlijk gedragen thema's of onderzoeksthema's? (zoals bijv. kwetsbare burgers en armoede)
3. Welke ruimte of begrenzing wil je op het eindniveau geven aan de keuzevrijheid van studenten n.a.v. onze maatschappelijke verantwoordelijkheid die we als hogeschool hebben, denk aan de gehandicaptenzorg?

De opleiding legt de aanwezige gesprekspartners de hierboven genoemde vragen voor. Er wordt door de gesprekspartners benadrukt dat deze vragen nauw met elkaar samenhangen. Bijvoorbeeld: de wijze waarop het toetsbeleid georganiseerd wordt, hangt erg samen met bijvoorbeeld de ruimte of begrenzing op eindniveau of toetsen. Of: hoe meer toetsdifferentiatie je toestaat bij studenten, hoe meer dat betekent voor je curriculum en het beleid rondom toetsing. Vanwege deze onderlinge samenhang worden de vragen niet afzonderlijk beantwoord en heeft het gesprek een integraal karakter. Deze informatie is vervolgens gebruikt om antwoorden of denkrichtingen te formuleren op de betreffende vragen.

1. *Hoe kunnen we onze studenten leren en laten ervaren dat ze, in allianties en samenwerking, van meerwaarde zijn in een interprofessionele en multidisciplinaire praktijk en de verbetering van het eigen vakgebied?*

De gesprekspartners geven aan dat de opleiding hier al stevig in staat; er hoeft niks nieuws bij. "Besef je dat je landelijk voorop loopt en meet je deze maat aan". De opleiding wordt daarbij uitgenodigd heldere keuzes te maken in wat wel en wat niet te doen. Het landelijk opleidingsdocument kan, naast de input van het werkveld, daarbij al helpend kader dienen. Het wordt belangrijk geacht dat de opleiding in dit samenspel zelf de lead houdt.

Redenerend vanuit het uitgangspunt dat er generieke sociaal werkers opgeleid worden, kunnen er een aantal vakinhoudelijke thema's -los van de profielen- op de agenda van het onderwijs gezet worden. Het opleidingsdocument geeft hier houvast voor, waarvan de opleiding zich telkens af moet vragen of dit kader nog voorziet in de actuele behoefte.

Belangrijk voetnoten bij bovenstaande zijn: draagvlak bij de betrokkenen en het voorkomen van terugvallen op versnippering. Ook hier kan het opleidingsdocument behulpzaam zijn om de gezamenlijkheid in de differentiatie / verfijning te borgen.

Een laatste advies luidt als volgt: leer de student capabel te zijn om in de grote mate van variatie en veranderingen in zijn werkveld te kunnen bewegen. Daarnaast moeten studenten kennis hebben en zelf kennis kunnen vergaren. Ze moeten de route/ methode kennen naar kennisvergaring als het antwoord niet uit parate kennis geput kan worden.

2. *Hoe kom je op het afstudeerniveau tot door de praktijk, lectoraat en het onderwijs gedeelde kennis en gezamenlijk gedragen thema's of onderzoeksthema's? (zoals bijv. kwetsbare burgers en armoede)? Hoe krijg je een cyclus waarin het werkveld en het lectoraat met vragen kunnen komen waar studenten onderzoek op kunnen doen?*

Een advies is om studenten vanaf de start mee te laten denken in wat ze gaan onderzoeken. Lectoraten nemen dan in het voortraject (in de fase van themabepaling) studenten al mee. Hiermee wordt de student wellicht gemotiveerd en ontwikkelt hij een bredere blik op het thema onderzoek (verschillen in vorm, omvang, belang enzovoorts). Dit vraagt een bepaalde mate van flexibiliteit in organisatie / onderwijslogistiek.

Inhoudelijk wil de opleiding graag blijven aanmoedigen dat studenten hun voelsprietten naar relevante (onderzoeks)thema's ontwikkelen en hier gevolg aan geven.

Een mogelijke vorm die geopperd wordt, is werken met afstudeerkringen, waarin een onderzoeksthema de verbindende factor is. De kringen bestaan uit (gesprekken met) medestudenten, lectoraat en docenten. Evt 3e jaars kunnen al meedraaien/ -luisteren ter oriëntatie. Studenten begeleiden elkaar en worden door de opleiding begeleid. In de afstudeerkringen vindt een cross-over plaats van afstudeerprofielen. Mevr. Stuijts (HZ) wordt aangeraden als gesprekspartner rondom dit onderwerp. Zie de samenwerking lectoraat/opleiding hierbij als aparte businesscase van het lectoraat. Dit helpt in facilitering en prioritering binnen het lectoraat. Liever laagfrequent goed dan hoogfrequent van mindere kwaliteit. Een alternatief is om de afstudeerkringen te koppelen aan bestaande structuren en afspraken binnen de organisatie. Ook is gesproken over het hanteren van een zogeheten businessmodel: heldere afspraken over aanwezigheid van onderzoekers, lectoren bij afstudeeractiviteiten. Verder wordt aangeraden om ook gremia als opleidingscommissies in de planvorming te betrekken en hen medeverantwoordelijk te maken in het proces.

De opleiding stelt nog een subvraag aan de gesprekspartners: wanneer het binnen de opleiding gaat over 'afstuderen', is het beeld wat hier bij past vaak nog 'onderzoek doen'. Heeft het panel in de visitatie gezien dat de opleiding ook praktijkleren als evenredig onderdeel van het afstuderen beschouwt?

De gesprekspartners geven aan dit zeker te herkennen en meegewogen te hebben tijdens de visitatie. Zij geven als advies mee: geef het afstuderen een naam en vorm waarin je die gelijkwaardigheid op het netvlies van iedere betrokkene zet. Het gebruik van leeruitkomsten kan dit ondersteunen.

3. Welke ruimte of begrenzing wil je op het eindniveau geven aan de keuzevrijheid van studenten n.a.v. onze maatschappelijke verantwoordelijkheid die we als hogeschool hebben, denk aan de gehandicaptenzorg?

De gehandicaptenzorg is regelmatig als voorbeeld genoemd in de verkenning van profielen en matrices waarlangs de HAN nu voornemens heeft om te gaan werken. Het landelijk opleidingsdocument biedt daarvoor een stabiele basis. Voor w.b. de BOKS: de vraag vanuit de regio, alsook de keuze in focus van opleiding leidt tot verfijning. Verder is gesproken over de opkomende invloed van de sectoren op het onderwijs. Studenten hebben te maken met de profielen (waarin ook gehandicaptenzorg een plek heeft). Die profielen vormen al een basis van de keuze die zij later in hun studieloopbaan maken..

Het thema ouderen, gehandicapten e.d. roepen bij studenten een ander beeld op dan jeugd, zorg enzovoorts. Hoe je deze doelgroepen agendeert, denkbeelden positief beïnvloed en stigma's doorbreekt is van belang. Ook hierin kunnen lectoraten een rol spelen. In elk geval zijn we ons ervan bewust dat we een gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid hebben (werkveld en onderwijs) om ons in te spannen voor het aanleveren van startende professionals, zeker in die sectoren waar grote personele tekorten zijn. Voorafgaand aan het eindniveau moet de studenten kunnen kennismaken met diverse praktijkplekken.

Concrete voornemens die de opleiding formuleert:

- Lectoren en studenten steviger met elkaar in contact brengen om wederzijds relevante en actuele onderzoeksthema's te definiëren en vorm te geven. De afstudeerkring zou daar een vorm kunnen zijn. Daarnaast is het van belang dat verschillende gremia in het onderwijs zoals de OC betrokken worden.
- De opleiding gaat een grotere rol innemen in het verbinden van de verschillende onderzoeken en onderzoeksthema's.
- Betrokken instellingen aanspreken op wat zij op strategisch niveau willen bijdragen aan de ontwikkeling van het vak 'sociaal werk'.
- Als opleiding blijven we vanuit onze missie werken: dit mag sterker in de genen komen te zitten en centraal staan bij besluiten en samenwerking. Tevens brengt dit focus aan, wat versnippering kan voorkomen.

**OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.**